

L. ORDONNANTIËN VAN
WILLEM VAN NASSAU, PRINS VAN ORANJE.
(1557—1579)

I 1).

Aen onsen genadigen heere, den prinsche van Oraengiën, grave tot ²⁾ Nassou etc., heere tot Isselsteyn etc. ³⁾, verthoenen ende geven in aller oetmoet te kennen Uwe prinselijcke Genade goetwillige ende onderdanige ondersaeten, schouten ⁴⁾, borge-meesteren ende schepenen der stede ende landen van Isselsteyn, Benscop ende Polsbroeck, hoedat Uwer Prinselijcke Genade lofflicker memorie voorvaederen, heeren in der tijdt van Uwer Prinselijcke Genade steden ende ⁵⁾ landen voorscreven, tot haerder blyder aencoemste ⁶⁾ tot dieselve ⁷⁾ steden ende landen altoes dondersaten van dien ⁸⁾, alse ⁹⁾ de supplianten alhier, tot haerder oetmoediger bede geconfermeert hebben haerluyden privilegiën, vryheden ende insonderheyt die lantbrieff van dieselve ¹⁰⁾ landen, sulcx als sy die van allen olden tyden altoes gebruyct ende geüseert hebben gehadt, ende hem voorts mede te accordeeren

1) Dit stuk wordt hier uitgegeven volgens Y 3, waarmede Y 4 vergeleken is. — In Y 3 staat boven dit stuk: „Copie van seeckere requesten in de voorscreven hant-veste staende.”

2) Y 4: „van”.

3) Dit woord ontbreekt in Y 4.

4) Y 4: „schout”.

5) Dit woord is in Y 3 herhaald.

6) Y 4: „incompste”.

7) Y 4: „selvige”.

8) Y 4 voegt hier in: „altoos”.

9) Y 4: „alsoo”.

10) Y 4: „dieselvige”.

die grontheeren aen haer pachten te moegen corten voor deen helfte sheeren beede ende die costen van allen nieuwen wercken, op die landen vallende, alse ¹⁾ van nieuwe moelens, dammen, sluysen etc.; ende betrouwende ²⁾, dat Uwer Prinselijcke Genade hem supplianten niet min doen en sullen, dan Uwer Prinselijcke Genade voorvaderen hemluyden hebben gedaen, soe bidden sy supplianten seer oetmoedelicken, dat Uwer Prinselijcke Genade believe ³⁾ willen hem supplianten die voerscreven haerlueder privilegiën ende landtbrief te confirmeeren, ende hem voerts taccordeeren die cortinge als voerens haeren grontheeren te moegen doen, ende voerds by Uwe Prinselijcke Genade raedt te willen doen visiteeren seecker concept van ordinantie, roerende de manieren van gerechtelick alhier tot Isselsteyn te procederen, om dieselve hemluyden oick geaccordeert te moegen werden. Didt doende etc.

Op de marge stont geappointeert aldus ⁴⁾: Mijn genadige heere, willende dese supplianten tracteren, sulcx als syne voersacten, heeren van Isselsteyn, gedaen hebben, confirmeert den landtbrief, hem gegeven by heeren Arnoult van Isselsteyn van date duyzent driehondert achtenveertich, mette confirmatie van den keyseren Maximilianus ende Kacrlc, ende alsoe grave Floris van Egmondt dieselve ⁵⁾ confirmatie gedaen heeft. Insgelijcx sal sijn Genade ⁶⁾, gesien hebbende die oude privilegiën, vryheden ende hantvesten, dieselve confirmeren, sulcx als sy die van oudts deuchdelick gebruyct ende geüseert hebben gehad. Ende sullen die supplianten den grontheeren ⁷⁾ aen haere pachten moegen corten deen helfte van sheeren beede, als sijn Genade ⁸⁾ selve sijn pachters ⁹⁾ doen sal ende voermaels gedaen heeft. Ende aengaende die costen van alle nieuwe wercken, opt landt vallende, sullen sy hen reguleren volgende heere pachtcedulle oft anders, nae tgene des sy van oudts gebruyct hebben. Actum by mijn genadige heeren in persone, geassisteert van synen

---

1) Y 4: „alsoo”.

2) Aldus Y 4; Y 3: „betrouwen”.

3) Y 4: „geliven”.

4) De zes laatste woorden ontbreken in Y 4.

5) Y 4: „deselvige”.

6) Y 4: „Excellentie”.

7) Aldus Y 4; Y 3: „grontheer”.

8) Y 4: „Excellentie”.

9) Y 4: „sijn pachters selver”.

Genade raede, tot Isselsteyn op den seventhienden Julii anno vijftienhondert seven ende 1) vijftig, my jegenwoerdich. Ende was onderteyckent: Vogelsanck.